

KONFERENCJA REKTORÓW UNIWERSYTETÓW POLSKICH

Uniwersytet Gdański

ul. Bażyńskiego 8, 80-309 Gdańsk

Przewodniczący: prof. dr hab. Piotr Stepnowski

UCHWAŁA NR 423

KONFERENCJI REKTORÓW UNIWERSYTETÓW POLSKICH

z dnia 27 czerwca 2025 r.

w sprawie

skutków nowego art. 28g ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r.

o podatku od towarów i usług

Nowy art. 28g ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. 2004 nr 54, poz. 535, z późn. zm.; dalej: ustawa o VAT), dodany ustawą z dnia 8 listopada 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 1721), obowiązujący od 1 stycznia 2025 r., przenosi miejsce opodatkowania usług transmitowanych on-line „na żywo” w obszarze nauki i edukacji do państwa zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta. Przepis ten odnosi się zarówno do odbiorców z państw Unii Europejskiej, jak i z państw trzecich.

W praktyce każda polska uczelnia publiczna, która sprzedaje dostęp do takiego wydarzenia osobie prywatnej spoza kraju, musi rozliczyć podatek VAT według stawki właściwej dla kraju nabywcy oraz złożyć tam stosowną deklarację – niezależnie od wartości pojedynczej transakcji.

Nowe obowiązki generują nadmierne obciążenia administracyjne, ponieważ wymagają rejestracji w procedurze One-Stop-Shop (OSS) lub wielokrotnej rejestracji lokalnej, składania dodatkowych deklaracji, prowadzenia odrębnej ewidencji oraz częstych aktualizacji systemów finansowo-księgowych. Jednocześnie liczba i wartość wpłat od osób fizycznych z zagranicy pozostają znikome, a koszty obsługi zewnętrznej – związane m.in. z identyfikacją obowiązujących obciążeń podatkowych – przewyższają potencjalne wpływy ze świadczonych usług. W związku z tym uczelnie, chcąc uniknąć ryzyka sankcji podatkowych i dodatkowych kosztów, będą zmuszone ograniczyć lub całkowicie wyłączyć możliwość udziału w wydarzeniach on-line „na żywo” dla indywidualnych odbiorców z zagranicy. Taka decyzja uderzyłaby w proces umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego. Samo podniesienie kosztów udziału nie rozwiąże trudności związanych z prawidłowym ustaleniem i rozliczeniem należnego podatku. Wyższe koszty udziału oraz skomplikowane procedury rozliczeń podatkowych zniechęcą doktorantów i młodych naukowców do uczestnictwa w polskich konferencjach, ograniczą transfer wiedzy, a przede wszystkim obniżą widoczność dorobku polskiej nauki na świecie.

Zjawisko to pozostaje w sprzeczności z przygotowywaną „Krajową strategią umiędzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego i nauki”, obowiązującymi strategiami umiędzynarodowienia poszczególnych uczelni, a także może osłabić naszą pozycję

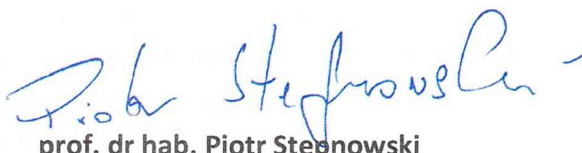
w projektach unijnych, w których frekwencja międzynarodowa stanowi istotne kryterium oceny.

W związku z powyższym Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich zwraca się do Ministra Finansów oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z postulatem wprowadzenia do ustawy o VAT przepisu, który jednoznacznie wskaże jakie usługi w dziedzinie nauki i edukacji nie są usługami elektronicznymi, nie podlegają pod art. 28g ust. 3 oraz nie spełniają definicji zawartej w załączniku II Dyrektywy. Możliwym rozwiązaniem byłoby dodanie ust. 4 w brzmieniu:

4. *„Za usługi, o których mowa w ust. 3, nie uznaje się usług w dziedzinie nauki i edukacji świadczonych w czasie rzeczywistym, z udziałem człowieka prowadzącego zajęcia i z bezpośrednią interakcją z uczestnikami, w których Internet lub inna sieć elektroniczna wykorzystywana jest wyłącznie jako środek komunikacji.”*

Wskazana propozycja pozwoli odróżnić usługi cyfrowe od edukacyjnych on-line „na żywo” (np. webinarium z czynnym udziałem człowieka), co wyeliminuje konieczność stosowania procedury One-Stop-Shop (OSS) i prowadzenia odrębnych ewidencji.

Powyższe uzasadniamy tym, że usługi świadczone przez uczelnie publiczne nie zakłócają konkurencji na jednolitym rynku, a obowiązek rozliczania VAT w państwie konsumpcji uderza w jedną z kluczowych polityk państwa, jaką jest umiędzynarodowienie szkolnictwa wyższego i nauki. Tak skonstruowane wyłączenie pozwoli zachować atrakcyjność polskich wydarzeń naukowych dla indywidualnych uczestników zagranicznych, nie obciążając uczelni kosztami wdrażania skomplikowanych procedur podatkowych.

prof. dr hab. Piotr Stepnowski

Przewodniczący

Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich
Rektor Uniwersytetu Gdańskiego